

Sak

Korr. Buskerud
1973.

Dok. nr.	Dato	Dokument (type, tittel)	Merknader

23. januar 1973

Kartavdelingen. 330733

Vegsjefen i Buskerud,
Erik Børresens gt. 20,
3000 Drammen.

Universitetets Oldsaksamling har befart KV-B-16/72, (oml. av rv. E-68 ved Sundvollen.)

Ved befaringen ble følgende fornminne registrert:

R 1. Helleristning.

På gården Sundvollen skole, g.nr. 231, br.nr. 11, Ringerike k. Ca. 40 m V for E-68, (før omlegging av svingen), ca. 9 m SV for V-lige hjørne av gml. skolehus. Helleristningsfelt hugget inn i toppflaten av jordfast rektangulær blokk av rød sandstein. Feltet består av i alt minst 11 figurer, blant annet flere skip, 1 spiral, 1 sirkel. Feltet måler ca. 1,5 x 0,9 m, blokken ca. 2,3 x 1,3 m.

Blokken representerer ett av de meget få helleristningsfelt som finnes på Ringerike og er derfor særlig verneverdig.

Den blir liggende 20-25 m V for V-kant av ny veibane og er således ikke direkte truet av anlegget. Vegkontoret bes imidlertid om at blokken blir markert i anleggsfasen, på en slik måte at den ikke påføres skade.

Vi gjør oppmerksom på at det kan komme frem fornminner i anleggsfasen. Skulle dette skje, ber vi om snarlig beskjed.

./. Det tilsendte kartmaterialet returneres - stemplet.

Hans Jørgensen

Gjenpart til fylkeskonservatoren i Buskerud.

REGISTRERINGSRAPPORT

Sak nr. : B-16/72, Oml. av E-68 v/Sundvollen
lengde : ca. 0,4 km
reg. av : H. Jørgensen
dato : 15/1-73
kartgr.lag : 1 det.plankart i M=1:1000.

Det foreligger her planer om omlegging av en sving på rv. E-68 ved Sundvollen.

Svingen vil etter omleggingen i sin helhet ligge på tidligere ~~ny~~ dyrket mark.

Registreringen ble foretatt på grunnlag av opplysninger i Registreringstjenestens arkiv. (DAMR).

I Området er det følgende fornminne:

R 1 Helleristning. (I DAMRs arkiv, F 67 481 P6 R1.)

På gårøden Sundvolleⁿskole, av Kroksundvollen, g.nr. 231, br.nr.11,
Hole s.,p.,Ringerike k.

40 m V for E-68, (før omleggingen av svingen),

ca. 9 m SV for V-lige hjørne av gml. skolehus,

Helleristningsfelt.

~~XXXXXXXXXXXX~~

Feltet er hugget inn i toppflaten av jordfast rektangulær blokk av rød sandstein.

Består av i alt minst 11 figurer, derav 5 fullst. og 3 ufullst. skip, 1 spiral, 1 konsentrisk sirkel og 1 ufullstendig figur.

Blokken representerer et særlig verneverdig fornminne, og er en av de meget få helleristninger som finnes på Ringerike. Den blir liggende ca. 25 m. ~~XX~~ V for ytterkant av ny veibane, og er således ikke direkte truet av anlegget.

Vegkontoret bør imidlertid bes om at blokken, dersom det blir nødvendig, blir markert i anleggsfasen, på en slik måte at den ikke blir påført skade.

Oslo 23/1-73

Hans Jørgensen

8. februar 1973.

AEC/VM

lykke om utføring

Tegner Roar Horgen
Heggeveien 3
3000 Drammen.

Mange takk for brev og bilde av 18/12-1972. Noen god forklaring på hva dette kan være, kan vi dessverre ikke gi. Det ser absolutt ut som strekene er laget av folk, men de ligner ikke på helleristninger, og noen runeinnskrift er det ikke.

Vi vil gjerne se nærmere på stedet til sommeren, og håper De har muligheter til å være med som kjentmann. Vi vil eventuelt kontakte Dem i god tid. Foreløpig takk for opplysningen.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

15.februar 1972.

AEC/VM

Herr Leif Skøyen
3370 Vikersund.

Mange takk for brev av 24/1 d.å. angående utgravningen på Deres eiendom. Jeg har sett etter i museets arkiv, der det ligger en innberetning fra Karl Vibe-Müller, som grov ut tre gravhauger i 1954 i forbindelse med et vei-anlegg. Jeg går ut fra at det er denne saken De sikter til.

Vedlagt følger kopi av innberetning med plan-tegning og snitt av en av haugene. Det er ikke usannsynlig at en av gravhaugene er bygget på et sted der det tidligere har vært et primitivt hus med tak båret av stolper. Dette er i alle fall en sannsynlig tolkning av de stolpehullene Vibe-Müller fant, men jeg er redd det er alt for lite til å rekonstruere anlegget, slik De foreslår. Vi vet så lite om forhistoriske hus, bortsett fra at taket var stolpebåret, så vi våger oss ikke på rekonstruksjoner.

Beste hilsen
for
Arne Emil Christensen jr.

Valborg Mathiesen

Bilag.

16.februar 1973.

AEC/VM

Herr Hans Graff
Huseby Gård
3440 Røyken.

Kjære Graff,

Takk for sist. - Konservator Martens, som er sjef for steinalderavdelingen, har nå sett på den steinen som ble funnet på bygdeborgen. Den er helt sikkert en naturdannelse. Vi tar vare på den foreløpig og regner med å få høre om finneren vil ha den i retur.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

26.februar 1973.

AEC/VM

Gårdbruker Karl August Mohn
Tanberg gård
3460 Norderhov.

Vedlagt oversendes et sett av de flyfotografier som Flyvingen på Rygge har tatt for oss. Jeg vil forsøke å få tatt flere fotografier til våren, i håp om at enda flere detaljer skal komme frem.

En mindre prøvegravning i området er satt opp på Oldsaksamlingens program for sommeren 1973.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

Bilag.

26. februar 1973.

AEC/VM

Løytnant K. Nanseth
Apid Sør-Norge
1590 Rygge flystasjon.

Universitetets Oldsaksamling vil med dette få takke for de tilsendte flyfotografier av fornminnene på Tanberg, Ringerike. Bildene var av udmerket kvalitet og vil være til stor hjelp i vårt videre arbeide med fornminnefeltet.

Erfaringsmessig kan skjulte terreng-detalljer, som f.eks. gjenfylte grøfter komme meget klart frem på flyfotografier tatt om våren før gresset spirer. Det ville være av stor interesse å få tatt et par slike bilder dersom det kan innpasses i Deres treningsoppdrag. Vi vil eventuelt komme tilbake til saken når vegetasjonsbildet er riktig.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

N O T A T

angående mulige helleristninger
ved Sandom.

Mandag 26.mars 1973 oppsøkte undertegnede Kristoffer Skolem for å høre om det var mulig å få sett på "helleristningene" ved Sandom. Da disse lå langt til skogs, og da det ennå var sne, kunne dette ikke la seg gjøre. Kristoffer Skolem, som nå er 86 år, kan nå ikke selv vise ristningene, slik at når en befaring skal foretas må en ta kontakt med: Torgeir Landsverk, som også vet hvor ristningene er. Hans adresse er: Skollenborg, tlf. Kongsberg 5062.

En skogsbilvei, privat, fører inn til Sandom. For å kunne benytte denne må en på forhånd ta kontakt med: Rektor Gunnar Haug, Skogskolen, Kongsberg. Veien er avlåst med bom.

Oslo, 4.april 1973.

Trond Løken

Trond Løken.

12.april 1973.

AEC/M

Aasen & Lønrrusten A/S
Motzfeldtsgt. 2
Oslo 1.

Dagalifallene - Kraftutbygging.

./. Universitetets Oldsaksamling har mottatt Deres brev av 15/3-1973. Det tilsendte skjema returneres vedlagt.

Bortsett fra det materiale som er samlet inn av HTK, Bergen er det ikke foretatt systematiske registreringer av fornminner i området. Med det erfaringsmateriale vi har fra andre fjellområder regner vi imidlertid med at området er rikt på fornminner. Ifølge Lov om Fornminne vil konsesjonæren måtte bekoste de nødvendige undersøkelser av fornminner som blir ødelagt ved anleggsarbeidet.

Det er av meget stor betydning for Universitetets Oldsaksamling å komme i gang med registreringer i området før konsesjonen behandles, slik at fornminnene er kjent og kan tas med i vurderingen. Universitetets Oldsaksamling vil da også ha muligheter for å anmode Miljøverndepartementet om å gå til utvidet fredning av områder omkring spesielt verneverdige fornminner dersom slike skulle bli funnet ved registreringer.

Med hilsen

Arne Emil Christensen jr.

27. april 1973.

AEC/EW.

Herr Kristian Knutsen,
Konnerudgaten 29,
3000 D r a m m e n .

Mange takk for Deres brev av 12/4 vedrørende bygdeborger. I likhet med andre fornminner er alle bygdeborger fredet ved Lov om fornminner av 29/6-1951, slik at de skulle være beskyttet så godt det lar seg gjøre. Dessverre er lovverket ikke noe sikkert vern mot uforstand og direkte vandalisme. Når det gjelder borgen på Andorsrud, så var en av mine kolleger der på sensommeren i fjor, og så da ingen ferske skader. Er det tatt stein derfra siden den tid? eller ligger skadene lengre tilbake ?

Ved siden av loven er det beste vern om fornminnene en påpasselig almenhet, og vi takker for den interesse De har vist vårt arbeide ved å skrive.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen

14.mai 1973.

AEC/VM

Herr Kristoffer Skolmen
3648 Passebekk.

Takk for brev av 5.d.m.

Dessverre er museets budsjett i år så magert at vi må samle opp flere oppdrag i samme distrikt før vi kan ta en tur. I løpet av sommeren skal jeg til Numedal, og jeg regner med å ta turen til Sandorvannet ved samme anledning. Jeg vil kontakte Landsverk og Dem på forhånd.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

14. juni 1973

DNK/AaD

Vegsjefen i Buskerud,
v/driftsjef Willumsen,
Erik Berresensgt. 20,
3000 Drammen.

Jeg bekrefter avtale om møte på Buskerud Vegkontor
26. ds. kl. 09.00.

Jeg har bedt om dette møte for å få presentert vårt
registreringsopplegg og diskutert på hvilken måte
kommunikasjonen mellom Universitetets Oldsaksamling og
Buskerud Vegkontor best skal løses.

Mellom planavdelingen ved Buskerud Vegkontor og
Oldsaksamlingen er det allerede innarbeidet en viss rutine.
Det er derfor i denne omgang viktig å få møte representanter
for Vedlikeholds- og Anleggsavdelingen.

Jeg viser forevrig til rundskriv til plansjefene av 13/3 1973,
som følger vedlagt.

Danckert Monrad-Krohn

29.juni 1973.

AEC/VM

Herr Bjarne Møller
Krudtmølleveien 16
3600 Kongsberg.

Takk for brev og prøver av funnet. Det er lite trolig at messingkulene er til munnladningsgevær, kulene var av bly, for ikke å slite for mye på løpet. I farten kan jeg ikke gi noen god forklaring på hva huset og messingkulene kan være til, men jeg skal snakke med kolleger på andre museer, og finner vi en forklaring, skal jeg skrive. Foreløpig beholder jeg kulene. Skriv hvis jeg skal sende dem tilbake.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

Eggedal 20-8 1973.

Til

Olsaksavlingen

Oslo.

Undersøgende har funnet en furustubbe i
Gräffell i Flå, like ved grensen til Eggedal
i ca. 1100 m. høyde over havet.

Nå er det snau fjell langt nedfor funnet
av stubben.

Da jeg er interessert i å vite hvor gammel
den er sender jeg ett par fliser.

J håper om at Den er så mulig å finne ut
dette er per te vedlagt.

Botanisk hage/museum

2 OKT. 1973

J. nr. _____

Med hilsen

Ole Hollerud

Oversendes Botanisk Museum som presumptivt rette vedkommende.

Oslo 29/9 -73

Arne Emil Christensen jr. 17

1.oktober 1973.

AEC/VM

Herr Ole Hollerud
3359 Eggedal.

Takk for brev av 20/8-1973 vedlagt prøve av en trestubbe. Her på Oldsaksamlingen arbeider vi med spor av mennesker i gammel tid, slik at dette ligger utenfor vårt område. Vi har derfor sendt brevet og prøven over til Botanisk Museum, som er sakkyndig i dette tilfelle.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

UNIVERSITETET I OSLO
BOTANISK MUSEUM

UNIVERSITY OF OSLO
BOTANICAL MUSEUM

OSLO 5, NORWAY

OSLO, 2.10.1973

Telefoner: 68 25 01 - 68 29 06 - 68 09 64

Jnr. 825/73 BØ/es

Oldsaksamlingen
Tullinløkka
Sentrum

Datering av treprøver.

Vi viser til forespørsel fra Ole Hollerud, Eggedal, oversendt til oss fra Oldsaksamlingen v/konservator Arne Emil Christensen jr. 29.9.1973.

I samråd med førstekonservator Anders Danielsen returneres vedlagt treprøven, idet vi dessverre ikke har noen mulighet for å hjelpe med datering her på museet.

Den eneste utvei man har for å hjelpe i slike spørsmål, er å spørre Laboratoriet for Radiologisk Datering, NTH, 7000 Trondheim. En søknad dit om å datere stubben må være vel begrunnet og ha litt problematikk. Datering av et tilfeldig løsfunn blir som regel avslått på NAVF's kvote, men kan bli antatt på NTH mot at søkeren betaler.

Ved rundskriv fra Laboratoriet for Radiologisk Datering i september, ble man gjort oppmerksom på at søknadsfristen for innsendelse av dateringsforslag er satt til 1. november.

Berit Ørning
Berit Ørning
instituttsekretær

Vedlegg

4.oktober 1973.

AEC/VM

Herr Ole Hollerud
3359 Eggedal.

Treprøven De sendte til museet er nå kommet i retur fra Botanisk Museum, som ikke kan hjelpe med tidfestingen, så jeg er redd vi ikke kommer lengre med denne saken.

Kopi av Botanisk Museums brev vedlegges. Vi beklager at resultatet er blitt så negativt, men håper vi kan være til hjelp i fremtiden, hvis De skulle finne noe annet.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

Bilag:
Brevkopi
Treprøven i retur.

26. september 1973.

EKH/EW.

Thorolf E. Andersen,
Bj. Björnsons veg 31,
3600 K o n g s b e r g .

Mange takk for det tilsendte skjema med funnopp-
lysninger for den pilespissen De fant på Hardangervidda og
som ble omtalt i Lågendalsposten. Såvidt vi kan se etter
de funnopplysningene De har sendt oss, så er pilespissen
funnet på den delen av Vidda som hører inn under Oldsak-
samlingens distrikt og ikke under Historisk Museum i Bergen.
De kan derfor trygt sende den til oss. Om det mot formodning
skulle vise seg at den likevel hører hjemme i Bergen, vil
den bli oversendt dit.

Vennlig hilsen

Ellen-Karine Hougen.

21. september 1973.

EKH/EW.

Thorolf E. Andersen,
Bj. Björnsons veg 31,
3600 Kongsberg.

Av en notis i Laagendalsposten for 11. august 1973 ser vi at det i sommer er funnet en pilespiss på Hardangervidda. Ved forespørsel har vi fått opplyst at De er finneren.

Som De kanskje vet er det avleveringsplikt på oldsaker, da alle gjenstander fra oldtid og middelalder iflg. Lov om fornminne tilhører staten, det vil i Deres tilfelle si Universitetets Oldsaksamling i Oslo.

Det er ikke på grunn av noen statlig samlemani at vi har denne bestemmelsen, men fordi disse gjenstandene, i hvert fall når det gjelder forhistorien, er de eneste dokumenter vi har fra skriftløse perioder. Erfaringsmessig vet vi også at oldsaker kan bli borte når de er i privat eie. Selv om finneren tar aldri så godt vare på dem, kan vedkommende jo ikke garantere for sine etterfølgere, og dermed kan oldsakene forsvinne en eller annen gang, og vi mister et verdifullt dokument. Når det gjelder jerngjenstander kan disse lett ruste bort om de ikke blir skikkelig preparert og oppbevart.

Vi håper De forstår dette og vil be Dem om å sende pilespissen inn til Oldsaksamlingen. Utgifter vedrørende innsendelsen vil bli dekket av oss. Vi vil også spørre Dem om De er interessert i finnerlønn eller om De kan tenke Dem å forære øksen til museet - i så tilfelle vil De få tilsendt et fotografi av den og vårt takkediplom.

Vi tillater oss også å sende Dem et spørreskjema som vi gjerne vil ha tilbake i utfylt stand for å få så fyll-
dige funnopplysninger som mulig.- Vedl. frankert svarkonvolutt

Vennlig hilsen

Ellen-Karine Hougen.

3.oktober 1973.

AEC/VM

Røyken historielag
v/formannen B. Bærum Svendsen
3430 Spikkestad.

Vedlagt returneres den oversendte
"Disposisjonsplan for Bødalen/Slemmestad" samt Røyken
kommunes skriv av 6/8. Det eneste forminne Universitetets
Oldsaksamling kjenner innenfor planens begrensning, er
gravfeltet på Bø s. Dette berøres ikke av utbyggingsplanene,
og Oldsaksamlingen har dermed ingen merknader til planen.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

Bilag.

9. oktober 1973

MB/EH

Representant Olav A. Livland
3624 LYNGDAL I NUMEDAL

Vi tillater oss herved å returnere fotografiet som De var så vennlig å sende oss av figurene som var hugget inn i stenen under Lyngdal kirke.

De spør om figurene er symboler som har en mening eller om de er hugget inn bare for moro skyld. Til det må jeg svare at vi egentlig vet svært lite om navnetrekk og figurer som er hugget i sten under kirker eller i alminnelighet skåret inn i kirkeveggen. I enkelte kirker er det jo hundrevis av bumerker, og det har vært antatt at de personer som skar dem inn har ment at plasseingen på kirkeveggen på en eller annen måte brakte dem lykke. Kanskje har man ment at de himmelske makter da så med større velvilje på dem selv og den gård de kom fra.

Som De forstår, vet vi lite om dette og kan derfor bare takke for lånet av fotografiet.

Med vennlig hilsen
UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING

Martin Blindheim
Førstekonservator.

23. oktober 1973

IM/ak

Oslo Lysverker
Kraftutbyggingen
Postboks 2841 Solli
O s l o 2

Arkeologiske undersøkelser ved Aurland- og Holsvassdragene 1971

På vegne av Historisk Museum, Universitetet i Bergen og Universitetets Oldsaksamling, Oslo, oversender vi hermed ett fullstendig eksemplar samt 4 teksteksemplarer av vår innberetning om disse undersøkelser. Vi viser samtidig til vårt brev av 6. juli d.å. angående regnskapene for undersøkelsen. Bilag for rønskrivning av innberetningen vedlegges.

Utgravningene ved Øljuvatn vil bli utført av oss, v/ konservator Arne Emil Christensen. Det er vanskelig på grunnlag av magasin-kartet å fastslå den nøyaktige høyde av hellerne I-II og III-V, men såvidt vi kan se, ligger de under kote 1440. De blir liggende så nær HRV at faren for utvasking, muligens også utrasning, er stor, og hellerne bør graves ut. Det gjelder også hellerne I-II, selv om det under registreringen ikke ble gjort funn fra forhistorisk tid. Det har ved flere anledninger vist seg at prøvestikk ikke gir sikre holdepunkter for å vurdere tidsstillingen, dessuten er det av stor kulturhistorisk interesse å undersøke bruken av hellere i nyere tid. Når undersøkelsene bør utføres vil avhenge både av tempo-planen for utbyggingen og når det best kan innpasses i vårt arbeidsprogram.

/-

Vi vil samtidig gjøre oppmerksom på at et lite utvalg av funnene fra Øljuvatn, Førdalen og Buvatn nå er utstilt hos oss i monterer "Nyere funn fra stein- og bronsealderen".

Irmelin Martens

Vedlegg

Kopi sendt: Historisk Museum, Postboks 25, 5014 Bergen

23. oktober 1973

IM/ak

Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering
v/ Oslo Lysverker
Postboks 2841 Solli
O s l o 2

Arkeologiske undersøkelser i Hallingdalsfjellene 1971

Hermed oversender vi et eksemplar av vår innberetning om disse undersøkelser. Når det gjelder regnskapene for undersøkelsen, henviser vi til vårt brev av 6. juli d.å.

Innberetningen omhandler også utgravningene ved nordre Vestredalstjern og registrering ved Øljuvatn som ble utført i 1971 bekestet av Oslo Lysverker. Det er overmåte verdifulle for oss å kunne vurdere hele dette fjellområdet under ett, både under den videre faglige behandling av funnene og under vurderingen av problemene omkring vassdragsfredning i vid sammenheng. Det er ikke for meget sagt at beplasskonsentrasjonen ved nordenden av Færdalsvatn er en av de viktigste som ennå er bevart i Sør-Norges fjellområder. Vi vil derfor på ny takke Dem for at De ville bekoste^{de} avsluttende registreringer.

For øvrig kan vi opplyse at et lite utvalg av funnene fra Øljuvatn, Buvatn og Færdalen nå er utstilt i monteringen "Nyere funn fra stein- og bronsealderen" hos oss.

Irmelin Martens

25.oktober 1973.

Notat til TOP.ARK.

Ved befaring 20/10-1973 påviste Petter Tandberg en rydningsrøys og en sannsynlig gravrøys i skog tilhørende Nordre Stiksrud, gnr. Haug s., Norderhov p., Ringerike, Buskerud.

Haugen kan påvises av Petter Tandberg og Arne Emil Christensen jr.

Arne Emil Christensen jr.

5.november 1973.

AEC/VM

Buskerud Kraftverker
Tordenskioldsgt. 63
3000 Drammen.

./.

Som nevnt under vurderingsmøtene vil Universitetets Oldsaksamling gjerne gi noen tilleggs kommentarer til vurderings-skjemaet. De følger vedlagt.

./.

I forbindelse med vurderingen har jeg i alt arbeidet 20 timer, inklusive møtene i Drammen. Reiseutgifter beregnes ikke, da samtlige møter har kunnet kombineres med befaringer i Drammensdistriktet. Skattekort vedlegges i Xero-kopi.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

5.november 1973.

AEC/VM

Buskerud Kraftverker
Tordenskioldsgt. 63
3000 Drammen.

Dagaliutbyggingen. Vurdering av skadevirkningene.

Universitetets Oldsaksamling ønsker å knytte en del tilleggskommentarer til det utarbeidete vurderingsskjema.

Det må presiseres at skjemaet bygger på et ufullstendig grunnlagsmateriale. Dels mangler vi systematiske registreringer i området, slik at kjennskapet til fornminnenes antall og beliggenhet er mangelfullt, dels mangler ennå opplysninger om den eksakte plassering av en del terrenginngrep ved de enkelte utbyggingsalternativer, slik at det ikke kan avgjøres om det her vil bli konflikt med fredete fornminner.

Rent generelt kan det sies at det planlagte utbyggingsområde er meget rikt på kulturspor, både fornminner fredet etter loven og bevaringsverdige kulturminner fra nyere tid. Det ser ut til at minnene etter steinalderfolks fangstferder er tallrikest ved Halnefjorden og Øvre/Nedre Hein, mens området rundt Ossjøen har flere levninger etter bosetning i jernalder/vikingtid, antakelig basert på jernvinne, februk og jakt. I hele området er det mengder av spor etter senere tiders aktivitet i fjellet, i forbindelse med setring, jakt, krøtterdrifter osv.

I motsetning til det meste av Europa for øvrig, der jordbruk har vært hovednæringsvei de siste 4000 år, karakteriseres det norske samfunn av en "kulturdualisme", der jakt - fiske og jordbruk i samspill har gitt eksistensmuligheter for befolkningen.

For studiet av disse kulturytringer er Hardangerviddas fornminner av største betydning, og det er av vesentlig verdi at en så stor del av fornminnebestanden som mulig blir liggende intakt

I denne forbindelse bør det påpekes at Hardangervidda også fra kulturhistorisk synsvinkel er et område det ikke finnes maken til noe annet sted i verden. Med dagens arkeologiske metoder gir utgravningen av et fornminne en mengde kulturhistoriske opplysninger, men når et fornminne først er gravet ut, er kildematerialet vekkt, og eksperimentet kan ikke gjentas. Bare utgravningens observasjoner er igjen for ettertiden. Det er ikke noen tvil om at fremtidens arkeologer vil ha bedre metoder og andre problemstillinger enn vi har i dag. Vi plikter derfor å etterlate oss så meget som mulig av det kildemateriale fornminnene er i uskadd stand.

Uansett hvilket alternativ man måtte velge for en utbygging vil mengder av fornminner bli berørt. Et intenst arkeologisk feltarbeide vil selvfølgelig kunne redde en mengde vitenskapelig kildestoff, men meget vil gå tapt for alltid.

Ved siden av fornminnenes karakter av forskningsarkiv er de en selvfølgelig del av det kulturlandskap som aktiviteten på vidda har skapt. Det har stor betydning for forskningen å studere dette landskap med intakte fornminner, noe som vil være umulig etter en utbygging. Universitetets Oldsaksamling må derfor som sitt prinsipielle standpunkt meget sterkt anbefale at hele Dagaliområdet skånes for videre kratutbygging.

Dersom et av utbyggingsalternativene kommer til utførelse må Oldsaksamlingen ifølge Lov om Fornminne § 1, 3.ledd dispensere fra fredningsbestemmelsene. Det er en uttrykkelig forutsetning for slik dispensasjon at fornminnene underkastes en vitenskapelig undersøkelse før de frigis, på konsesjonærens bekostning (Lovens § 6). Selv med det ufullstendige kjennskap vi i dag har til områdets fornminnebestand, er det klart at alle alternativer for utbygging vil medføre kostbare og tidkrevende registreringer og utgravninger. Vi forbeholder oss å komme tilbake til dette under behandlingen av konsesjonssøknaden.

Sverre Marstrander

15. november 1973

A.E.C/L.K.

Arkitekt Ramberg
NBBL
Trondhjemsveien 84-86
Oslo 5

I følge avtale pr. telefon i går oversendes kopier av
våre registreringer for de aktuelle gårdsnumre i Lier.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen

29. november 1973

AEC/AaD

Herr Sigurd T. Fulsås,
3626 Rollag.

Gravhaug på Fulsås. Planeringsarbeid.

Dessverre har tid og arbeidskapasitet ikke rukket til noen Numedalstur i sommer. Det er beklagelig, og vi skal forsøke å få sendt en representant fra museet så snart det blir snøbart våren 1974.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen

5. desember 1973.

AEC/VM

Herr Knut K. Grigard
3570 Å 1.

Universitetets Oldsaksamling har mottatt Deres brev av 1.dm. med innlagt treprøve. En mikroskopanalyse viser helt klart at trevirket er furu.

Når det gjelder tidfestingen så er det dessverre umulig å si noe sikkert. Karakter og utvaskingsgrad i prøven antyder at stammen kan ha ligget i tjernet i flere hundre år. En datering med C-14 metoden hadde kanskje kunnet gi et nærmere resultat, men Laboratoriet for Radiologisk Datering, NTH. Trondheim har såpass begrenset kapasitet at de bare kan behandle prøver som er ledd i større forskningsoppgaver. Vi beklager at vi ikke kan hjelpe nærmere med tidfestingen.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.